

del, maar van een afspraak om een tegen een concrete uitspraak ingesteld rechtsmiddel in te trekken, neergelegd in een proces-verbaal. Onder deze omstandigheden valt niet uit te sluiten dat sprake is van de uitzonderingssituatie en de ABRvS niet zou zijn toegekomen aan een inhoudelijke beoordeling van het hoger beroep. Dit wel met dien verstande dat de schikking is getroffen tussen appelland en de RDW en niet tussen appelland en het Octrooiencentrum.

9. Wellicht ingegeven door de langjarige discussie tussen partijen, ziet de ABRvS aanleiding om ten overvloede toch in te gaan op de vraag of de adviezen van het Octrooiencentrum besluiten als bedoeld in artikel 1:3 van de Awb zijn. De ABRvS volgt de rechtbank in het oordeel dat dit niet het geval is. De octrooien blijven ook na afgifte van de adviezen van kracht, ook in het geval tot nietigheid van de octrooien wordt geadviseerd. Dan is volgens de Afdeling geen sprake van rechtsgevolg. Dat de RDW ontvankelijk is in een civiele vordering tot vernietiging van de octrooien, brengt volgens de Afdeling ook geen verandering in de rechtspositie mee. Die verandering ontstaat pas nadat een uitspraak op de vordering is gedaan.

10. Met name de overweging van de ABRvS ten aanzien van het advies van het Octrooiencentrum als ontvankelijkheidsvereiste voor een civiele vordering valt op. Een mededeling is gericht op rechtsgevolg als daarmee wordt beoogd om een bevoegdheid, recht of verplichting voor een of meer anderen te laten ontstaan of teniet te doen, dan wel de juridische status van een persoon of een zaak vast te stellen. Zo neemt de ABRvS in het geval van een op een wettelijk voorschrift gebaseerde waarschuwing rechtsgevolg aan indien door oplegging van die waarschuwing een bevoegdheid wordt ontsloten die er anders niet zou zijn. Namelijk de bevoegdheid om in een volgend geval een bestuurlijke sanctie op te leggen. De waarschuwing zorgt dan voor een wijziging in de rechtspositie. Zie de uitspraak van de ABRvS van 2 mei 2018

(ECLI:NL:RVS:2018:1449, AB 2018/224, m.nt. R. Ortlep). Er is vanuit dogmatisch oogpunt de nodige kritiek geleverd op deze benadering, maar de ABRvS heeft gekozen voor het bieden van rechtsbescherming.

11. Met een advies van het Octrooiencentrum wordt ook een rechtsingang ontsloten – weliswaar bij de civiele rechter – die er anders niet zou zijn. Het advies is daar ook op gericht. De juridische status van het octrooi dient vervolgens inderdaad door de civiele rechter te worden vastgesteld, maar dit doet niet af aan de omstandigheid dat een advies van het Octrooiencentrum noodzakelijk is voor het indienen van een vordering tot vernietiging. Zonder advies is een vordering tot vernietiging van een octrooi immers niet-ontvankelijk en ontstaat er dus geen vorderingsrecht (bevoegdheid) voor – in dit geval – de RDW. Als ook het rechtsbeschermingsargument wordt betrokken, dan komt de vraag op of de redenering van de ABRvS wel juist is.

R. Wijling

AB 2024/204

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE

6 maart 2024, nr. 202104196/1/R4

(Mrs. J.E.M. Polak, M. Soffers, M.M. Kaajan)
m.nt. T.N. Sanders

Art. 5:35, 4:94 Awb

ECLI:NL:RVS:2024:949

Uitstel van betaling kan (in tegenstelling tot aanmaningen) wél worden verleend voordat invorderingsbesluit is genomen.

Anders dan appellante A betoogt, is het niet zo dat alleen door het nemen van een invorderingsbesluit kon worden voorkomen dat de invorderingsbevoegdheid op die datum zou verjaren. Zoals is bepaald in artikel 4:111 van de Awb en zoals de Afdeling ook eerder heeft overwogen, bijvoorbeeld in de uitspraak van 19 juni 2013, ECLI:NL:RVS:2013:CA3682, wordt met een besluit tot uitstel van betaling voor een bepaalde termijn, de termijn voor verjaring van de invorderingsbevoegdheid ook met die termijn verlengd. Zoals de Afdeling ook eerder heeft overwogen, in haar uitspraak van 2 oktober 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3320, is daarvoor niet vereist dat eerst een invorderingsbesluit is genomen. Anders dan appellante A betoogt volgt uit de door appellante A aangehaalde uitspraak van 20 juni 2018 niet dat de invorderingstermijn alleen kan worden verlengd als een invorderingsbesluit is genomen. In die uitspraak is overwogen dat het sturen van een aanmaning voordat een invorderingsbesluit is genomen, de verjaring van de invorderingsbevoegdheid niet stuit, maar daaruit kan niet worden afgeleid dat een besluit tot uitstel van betaling de verjaringstermijn niet verlengt zolang nog geen invorderingsbesluit is genomen. Daarbij wijst de Afdeling naast voormeld artikel 4:111 van de Awb ook op artikel 5:37, eerste lid, van de Awb dat bepaalt dat een invorderingsbesluit moet zijn genomen voordat het bestuursorgaan kan aanmanen tot betaling van de dwangsom. Voor het verlenen van uitstel van betaling geldt dat niet.

Uitspraak op het hoger beroep van appellante A, te Sint Anthonis, gemeente Land van Cuijk, tegen de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant van 19 mei 2021 in zaak nr. 20/87 in het geding tussen:

1. Appellante A,
2. Appellante B,
3. Appellante C,

en

Het college van burgemeester en wethouders van Sint Anthonis, thans het college van burgemeester en wethouders van Land van Cuijk.

Procesverloop

Bij besluit van 28 februari 2018 heeft het college aan onder meer appellante A een last onder dwangsom opgelegd wegens het in afwijking van de voor de inrichting geldende omgevingsvergunningen ventileren van de pluimveestallen van haar pluimveehouderij aan de locatie te Sint Anthonis.

Bij besluit van 3 december 2019 heeft het college het door onder meer appellante A daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 19 mei 2021 heeft de rechtbank, voor zover hier van belang, het door appellante A daartegen ingestelde beroep ongegrond verklaard.

Tegen deze uitspraak heeft appellante A hoger beroep ingesteld.

Het college heeft een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

Bij besluit van 7 september 2021 heeft het college bij appellante A € 16.500 aan dwangsommen ingevorderd.

Appellante A heeft gronden aangevoerd tegen dit besluit.

Het college heeft een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

Appellante A heeft een nader stuk ingediend.

De Afdeling heeft de zaak gelijktijdig met zaak nr. 202104206/1/R4 op een zitting behandeld op 9 januari 2024, waar appellante A, vertegenwoordigd door mr. J. van Groningen, advocaat te Middelharnis, gemachtigden, bijgestaan door mr. W.A. Verbeek, advocaat te Groningen, M.A.J. Kerkhoff, en het college, vertegenwoordigd door mr. E.C.S.F. Frenken, mr. T.J.H. Verstappen en ir. J.R. Brouwer, zijn verschenen.

Overwegingen

Overgangsrecht inwerkingtreding Omgevingswet

1. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. Als vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet een overtreding heeft plaatsgevonden, is aangevangen of het gevaar voor een overtreding klaarblijkelijk dreigde, en vóór dat tijdstip een last onder dwangsom is opgelegd voor die overtreding of dreigende overtreding, dan blijft op grond van artikel 4.23, eerste lid, van de Invoeringswet Omgevingswet op die opgelegde last onder dwangsom en de invordering daarvan het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet van toepassing tot het tijdstip waarop de last volledig is uitgevoerd, de dwangsom volledig is verbeurd en betaald, of de last is opgeheven.

Bij besluit van 28 februari 2018 heeft het college aan appellante A een last onder dwangsom opgelegd. Dat betekent dat in dit geval de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, zoals die gold vóór 1 januari 2024, van toepassing blijft.

Inleiding

2. Appellante A exploiteert de pluimveehouderij aan de locatie. Voor de inrichting gelden de op 26 juli 2010 verleende revisievergunning en de op 16 oktober 2014 verleende omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering van het stalsysteem.

Bij het besluit van 28 februari 2018 heeft het college appellante A onder oplegging van een dwangsom gelast om voor 1 april 2018 de inrichting in overeenstemming met de geldende omgevingsvergunningen in werking te brengen. Daarbij heeft het college vermeld dat het van belang is dat de vergunde ventilatoren op de juiste hoogte zijn geplaatst en er niet meer ventilatoren aanwezig zijn dan vergund. Aan de last is een dwangsom verbonden van € 2.750 per week met een maximum van € 16.500 in totaal.

Bij besluit van 29 maart 2018 heeft het college de aan de last verbonden begunstigingstermijn verlengd tot en met zes weken na de bekendmaking van het besluit op bezwaar. Bij besluit van 15 januari 2020 heeft het college de begunstigingstermijn verlengd tot en met 14 februari 2020.

Bij een controlebezoek aan de inrichting op 2 oktober 2020 is geconstateerd dat niet aan de last is voldaan.

Bij besluit van 1 februari 2021 heeft het college appellante A uitstel van betaling van de dwangsom verleend voor de duur van twee maanden. Bij besluiten van 1 april 2021 en 26 mei 2021 heeft het college nog twee keer uitstel van betaling verleend voor de duur van twee maanden. Bij brief van 5 juli 2021 heeft het college appellante A verzocht om binnen twee weken de verbeurde dwangsommen te betalen en aan haar medegedeeld voornemens te zijn tot invordering over te gaan als zij niet betaalt. Bij besluit van 4 augustus 2021 heeft het college voor de laatste keer uitstel van betaling verleend voor de duur van één maand. Bij het besluit van 7 september 2021 is het college vervolgens overgegaan tot het invorderen van € 16.500 aan dwangsommen.

Invorderingsbevoegdheid verjaard?

3. Appellante A betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft vastgesteld dat de bevoegdheid van het college tot invordering van de dwangsommen, als die na 14 februari 2020 zijn verbeurd, nog niet is verjaard. Volgens haar was die bevoegdheid al wel volledig verjaard omdat er meer dan een jaar was verstreken nadat de laatste dwangsom was verbeurd op 27 maart 2020. Zij wijst op artikel 5:35 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) waarin staat dat de bevoegdheid tot invordering van een verbeurde dwangsom verjaart door verloop van een jaar na de dag waarop zij is verbeurd. Zij stelt dat dat slechts anders is wanneer binnen dat jaar een invorderingsbesluit is genomen en is aangevraagd. Daarbij voert zij aan dat de verjaringstermijn niet is verlengd door het besluit van 1 februari

2021, waarbij het college uitstel van betaling heeft verleend, omdat er op dat moment nog geen invorderingsbesluit was genomen. Hierbij wijst zij op de uitspraak van de Afdeling van 20 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2016, waarin onder 2.3 is geoordeeld dat een aanmaning die was gestuurd voordat een invorderingsbesluit was genomen, niet kan worden aangemerkt als een invorderingshandeling en daarom de verjaring van de invorderingsbevoegdheid niet heeft gestuit. Volgens appellante A volgt hieruit dat ook een besluit tot uitstel van betaling de verjaringstermijn niet stuit als niet eerst een invorderingsbesluit is genomen.

3.1. Op grond van artikel 5:35 van de Awb, zoals dat artikel luidde tot 1 april 2021, verjaart de bevoegdheid tot invordering van een verbeurde dwangsom door verloop van een jaar na de dag waarop zij is verbeurd.

Op grond van artikel 4:94, eerste lid, van de Awb kan het bestuursorgaan de wederpartij uitstel van betaling verlenen en op grond van het tweede lid kan het bestuursorgaan gedurende het uitstel niet aanmanen of invorderen.

Op grond van artikel 4:111, eerste lid, van de Awb wordt de verjaringstermijn van de rechtsvordering tot betaling aan een bestuursorgaan verlengd met de tijd gedurende welke de schuldenaar na de aanvang van die termijn uitstel van betaling heeft.

3.2. Niet in geschil is dat de begunstigingstermijn voor het laatst is verlengd tot en met 14 februari 2020, dat tot op heden niet aan de last is voldaan en dat daarom op 21 februari 2020 de eerste dwangsom van € 2.750 van rechtswege is verbeurd. Dat betekent dat op dat moment de verjaringstermijn van één jaar van de bevoegdheid tot invordering van de eerste verbeurde dwangsom begon te lopen tot in beginsel 21 februari 2021.

Anders dan appellante A betoogt, is het niet zo dat alleen door het nemen van een invorderingsbesluit kon worden voorkomen dat de invorderingsbevoegdheid op die datum zou verjaren. Zoals is bepaald in artikel 4:111 van de Awb en zoals de Afdeling ook eerder heeft overwogen, bijvoorbeeld in de uitspraak van 19 juni 2013, ECLI:NL:RVS:2013:CA3682, wordt met een besluit tot uitstel van betaling voor een bepaalde termijn, de termijn voor verjaring van de invorderingsbevoegdheid ook met die termijn verlengd. Zoals de Afdeling ook eerder heeft overwogen, in haar uitspraak van 2 oktober 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3320, is daarvoor niet vereist dat eerst een invorderingsbesluit is genomen. Anders dan appellante A betoogt volgt uit de door appellante A aangehaalde uitspraak van 20 juni 2018 niet dat de invorderingstermijn alleen kan worden verlengd als een invorderingsbesluit is genomen. In die uitspraak is overwogen dat het sturen van een aanmaning voordat een invorderingsbesluit is genomen, de verjaring van de invorderingsbevoegdheid niet stuit,

maar daaruit kan niet worden afgeleid dat een besluit tot uitstel van betaling de verjaringstermijn niet verlengt zolang nog geen invorderingsbesluit is genomen. Daarbij wijst de Afdeling naast voormeld artikel 4:111 van de Awb ook op artikel 5:37, eerste lid, van de Awb dat bepaalt dat een invorderingsbesluit moet zijn genomen voordat het bestuursorgaan kan aanmanen tot betaling van de dwangsom. Voor het verlenen van uitstel van betaling geldt dat niet.

In dit geval heeft het college met de besluiten van 1 februari 2021, 1 april 2021, 26 mei 2021 en 4 augustus 2021 uitstel van betaling verleend voor de duur van in totaal zeven maanden. Daarmee heeft het college de verjaringstermijn van zijn invorderingsbevoegdheid verlengd tot 21 september 2021. Op het moment van de aangevallen uitspraak, 19 mei 2021, was die verlengde verjaringstermijn nog niet verlopen. De rechtbank heeft dan ook terecht vastgesteld dat de bevoegdheid van het college tot invordering van dwangsommen niet was verjaard.

Het betoog faalt.

Concreet zicht op legalisatie?

4. Appellante A betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de vernietiging in een andere procedure van de weigering om een legaliserende vergunning te verlenen, niet wil zeggen dat een concreet zicht op legalisatie ontstaat en dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het college geen rekening hoefde te houden met (de kans van slagen van) het beroep tegen de weigering van die vergunning. Volgens haar volgt uit de vernietiging van de weigering dat het college er niet in is geslaagd om de weigering van de legaliserende vergunning te onderbouwen, waardoor ervan moet worden uitgegaan dat die vergunning wel verleend kan worden en er daarom concreet zicht op legalisatie van de overtreding bestaat.

4.1. Op 21 maart 2018 heeft appellante A een aanvraag ingediend om een omgevingsvergunning, strekkende tot legalisatie van het aanwezige ventilatiesysteem. Bij besluit van 3 april 2019 heeft het college geweigerd deze vergunning te verlenen. Bij de uitspraak van 19 mei 2021 in de zaken nrs. 18/2571, 19/1398 en 19/1422 heeft de rechtbank het besluit van 3 april 2019 vernietigd en het college opgedragen een nieuw besluit te nemen op de aanvraag van appellante A. Op het moment van het nemen van het besluit op bezwaar op 3 december 2019 was de vergunning echter geweigerd, zodat er op dat moment geen concreet zicht op legalisatie bestond. Het college heeft zich in het besluit van 3 december 2019 dan ook terecht op het standpunt gesteld dat er geen concreet zicht op legalisatie bestond. De rechtbank heeft dit standpunt terecht gevolgd door te overwegen dat het college geen rekening hoefde te houden met het ingestelde beroep tegen de weigering van de vergunning en heeft het besluit van 3 december 2019 te-

recht in stand gelaten. Ter uitvoering van de hiervoor vermelde uitspraak van 19 mei 2021 heeft het college overigens bij besluit van 16 september 2022 opnieuw geweigerd een legaliserende omgevingsvergunning te verlenen. Bij uitspraak van de Afdeling van vandaag, ECLI:NL:RVS:2024:872, is dat besluit onherroepelijk geworden. Ook gelet op die uitspraak is appellante A er ten onrechte van uitgegaan dat die vergunning wel verleend kon worden en de overtreding daarmee alsnog gelegaliseerd zou worden.

Het betoog faalt.

Handhaving onevenredig?

5. Appellante A betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat handhavend optreden niet onevenredig is. Zij voert aan dat de twee extra aangebrachte ventilatoren slechts bedoeld zijn voor de situatie dat één of twee ventilatoren uitvallen en dat er nooit meer ventilatoren tegelijkertijd in werking zijn dan is vergund, zodat de twee extra ventilatoren geen extra geluidbelasting veroorzaken. De rechtbank heeft volgens haar ten onrechte overwogen dat het college op basis van uitgevoerde geluidmetingen ervan mocht uitgaan dat het feitelijk aanwezige ventilatiesysteem een grotere geluidbelasting veroorzaakt dan het vergunde ventilatiesysteem. Volgens haar is de rechtbank eraan voorbij gegaan dat in geen van de meetrapporten is vastgelegd hoeveel ventilatoren er in werking waren tijdens de meting.

5.1. Gelet op het algemeen belang dat gediend is met handhaving zal, bij een overtreding van een wettelijk voorschrift, het bestuursorgaan dat bevoegd is om met een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moeten maken. Alleen onder bijzondere omstandigheden mag van het bestuursorgaan worden gevraagd dit niet te doen. Handhavend optreden kan onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen doelen, zodat van optreden in die concrete situatie moet worden afgezien.

5.2. De overtreding waartegen het college handhavend is opgetreden, is het in afwijking van de voor de inrichting geldende omgevingsvergunningen ventileren van de pluimveestallen. In de achtergevels van de stallen zijn namelijk twee grote ventilatoren meer geplaatst dan de vergunde zes grote ventilatoren. Ook zijn de aanwezige ventilatoren op een andere hoogte geplaatst dan vergund. Appellante A wijst er in haar hogerberoepschrift op zichzelf terecht op dat niet handhavend is opgetreden wegens overschrijding van de voor de inrichting geldende geluidgrenswaarden. Dit betekent echter dat de geluidbelasting van de aanwezige ventilatoren niet beslissend is voor het antwoord op de vraag of handhavend optreden tegen de in afwijking van de geldende vergunningen aangebrachte ventilatoren al dan niet onevenredig is. Ook als de acht aanwezige ventilatoren geen hogere geluidbelasting zouden

veroorzaken dan de zes vergunde ventilatoren, zoals appellante A stelt, wordt nog steeds in afwijking van de verleende omgevingsvergunning gehandeld. Zelfs als geen sprake zou zijn van een hogere geluidbelasting dan is toegestaan met de geldende omgevingsvergunningen betekent dat niet dat handhavend optreden tegen de geconstateerde afwijkingen van de geldende vergunningen onevenredig is.

Het betoog faalt.

Het invorderingsbesluit van 7 september 2021

6. Op grond van artikel 5:39, eerste lid, van de Awb heeft het hoger beroep mede betrekking op het besluit van 7 september 2021, waarbij het college € 16.500 aan dwangsommen bij appellante A heeft ingevorderd.

7. Appellante A voert aan dat het college het invorderingsbesluit van 7 september 2021 ten onrechte heeft genomen omdat op dat moment de bevoegdheid tot invordering van de verbeurde dwangsommen al was verjaard. Ter onderbouwing hiervan voert zij hetzelfde aan als in haar hoger beroep tegen de overweging van de rechtbank dat de bevoegdheid tot invordering op dat moment niet was verjaard.

7.1. Zoals hiervoor onder 3.2 is overwogen, heeft het college door het nemen van de vier besluiten tot uitstel van betaling, de verjaringstermijn van zijn invorderingsbevoegdheid verlengd tot 21 september 2021. Op het moment van het nemen van het invorderingsbesluit op 7 september 2021 was de bevoegdheid tot invordering van de verbeurde dwangsommen dus nog niet verjaard en was het college bevoegd om dat besluit te nemen.

Het betoog faalt.

Conclusie

8. Het hoger beroep is ongegrond. De uitspraak van de rechtbank, voor zover aangevallen, moet worden bevestigd. Het beroep tegen het besluit van 7 september 2021 is ongegrond.

9. Het college hoeft geen proceskosten te vergoeden.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. bevestigt de uitspraak van de rechtbank, voor zover aangevallen;
- II. verklaart het beroep tegen het besluit van 7 september 2021 ongegrond.

Noot

1. In deze uitspraak geeft de Afdeling geen nieuwe rechtsregel. Uitstel van betaling (artikel 4:94 Awb) heeft verlengende werking ten aanzien van de verjaring (artikel 4:111 Awb) en vergt bij een last onder

dwangsom geen daaraan voorafgaande invorderingsbeschikking (artikel 5:37 Awb). Dat oordeelde de Afdeling al in AB 2020/102 (ECLI:NL:RVS:2019:3320) en lijkt mij helemaal juist. Wat mijn aandacht echter trok is het feit dat de Afdeling hier de eerder gegeven motivering voor dit oordeel aanvult. Die aanvulling had naar mijn inschatting beter achterwege kunnen blijven, omdat de aanvulling een drogreden is die vragen oproept. Daarmee wordt de materie juist onduidelijker.

2. De aanvulling bestaat uit de volgende zin: "Daarbij wijst de Afdeling naast voormeld artikel 4:111 van de Awb ook op artikel 5:37, eerste lid, van de Awb dat bepaalt dat een invorderingsbesluit moet zijn genomen voordat het bestuursorgaan kan aanmanen tot betaling van de dwangsom. Voor het verlenen van uitstel van betaling geldt dat niet."

3. Op het eerste gezicht valt hier weinig op af te dingen. Het klopt dat in artikel 5:37 Awb staat dat er een invorderingsbeschikking moet worden genomen voordat er wordt aangemaand. Het klopt ook dat daar niet in staat dat een invorderingsbeschikking genomen moet worden voordat er uitstel van betaling wordt verleend. Daaruit leidt de Afdeling af dat er daarom geen invorderingsbeschikking genomen hoeft te worden voordat uitstel van betaling wordt verleend.

4. De eindconclusie lijkt mij juist, maar deze nieuwe redenering klopt volgens mij niet. Het feit dat in artikel 5:37 Awb niet staat dat eerst een invorderingsbeschikking moet worden genomen voordat uitstel van betaling wordt verleend, is namelijk juist, maar leidt niet tot de conclusie dat daarom geen invorderingsbeschikking hoeft te worden genomen voordat uitstel van betaling kan worden verleend. Bij andere beschikkingen strekkende tot het afdwingen van betaling staat namelijk ook niet in de (Awb of bijzondere) wet dat eerst die beschikking moet zijn genomen voordat uitstel van betaling kan worden verleend. Een betalingsbeschikking is daar echter wél nodig voordat uitstel van betaling kan worden verleend.

5. In mijn noot bij AB 2020/102 signaleerde ik dat de ratio achter de regel dat uitstel van betaling bij een dwangsom geen voorafgaande invorderingsbeschikking vergt, gelegen is in het feit dat de betalingsverplichting bij een last onder dwangsom van rechtswege ontstaat (artikel 5:33 Awb). De betalingsverplichting is er dus al voordat de invorderingsbeschikking tot stand is gekomen. Dan is het niet zo gek dat je ook uitstel van betaling kan verlenen voordat de invorderingsbeschikking is genomen.

6. Die ratio gaat echter niet op voor reguliere betalingsbeschikkingen (artikel 4:86 Awb), zoals een terugvorderingsbeschikking in het socialezekerheidsrecht of een kostenverhaalsbeschikking waarmee de kosten van bestuursdwang worden verhaald. Bij deze beschikkingen ontstaat de betalingsverplichting pas op het moment dat die beschikking is genomen. Voor die beschikkingen kan je dus géén uitstel van betaling

gaan verlenen voordat de betalingsbeschikking is genomen, zo lijkt mij. Dit, ondanks dat er in de voor die beschikkingen relevante artikelen niet staat dat éérs de betalingsbeschikking moet zijn genomen voordat uitstel van betaling kan worden verleend. Daaruit volgt logischerwijs dat het ontbreken van een dergelijke wettelijke verplichting niet bepalend is voor het antwoord op de vraag of er uitstel van betaling verleend kan worden zonder voorafgaande beschikking waarin de betaling van geldschuld wordt afgedwongen.

7. De aanvullende motivering van de Afdeling in deze uitspraak impliceert dat het ontbreken van een verplichting in de wet (om eerst de beschikking strekkende tot het afdwingen van betaling te nemen, voordat uitstel van betaling kan worden verleend) betekent dat je dan uitstel van betaling kan verlenen voordat er een betalingsbeschikking is genomen. Dat lijkt mij als toegelicht een onjuiste conclusie. Kortom: volgens mij had de Afdeling de toegevoegde motivering beter achterwege kunnen laten.

T.N. Sanders

AB 2024/205

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE

1 november 2023, nr. 202301843/1/R1

(Mr. H.J.M. Besselink)

m.nt. A.G.A. Nijmeijer

Art. 3.1 lid 1 Wro

ECLI:NL:RVS:2023:4033

Vaststellen bestemmingsplan ten behoeve van woonzorgcomplex. Participatie. Relativiteit.

De raad heeft verder gemotiveerd toegelicht hoe de inspraakmogelijkheid is geregeld. Zo heeft de initiatiefnemer (Oorgat Ontwikkeling) op verzoek van de gemeente een communicatie- en participatieplan opgesteld. Op basis van dat plan zijn (persoonlijke) gesprekken gevoerd met omwonenden en zijn stukken over de ontwikkeling met omwonenden gedeeld. De wijze waarop dit is gebeurd, namelijk via individuele gesprekken, maakt, zoals de raad terecht betoogt, niet dat participatie niet op de juiste wijze is vormgegeven. Van het participatietraject is uitvoerig verslag gedaan (bijlagen 16, 17 en 18 bij de toelichting van het bestemmingsplan). Verder heeft Oorgat Ontwikkeling uiteengezet dat en hoe participatie heeft plaatsgevonden. Zo zijn direct omwonenden, waaronder appellanten, benaderd voor een persoonlijk gesprek. Zij hebben dat eerst afgewezen. Vervolgens heeft op verzoek van appellant C een gesprek plaatsgevonden bij haar thuis. De Afdeling is, gelet op het voorgaande, van oordeel dat voldoende participatie heeft plaatsgevonden en